

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

10
522 ✓

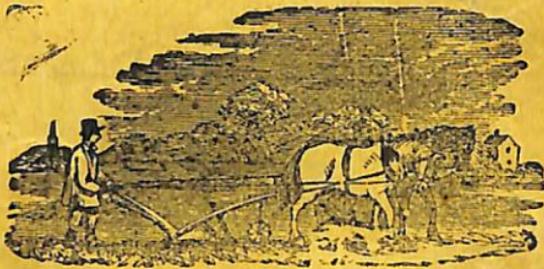
ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅ ԳԻՄՆԱԶԻՅԵՆ ԹԻՖԼԻԶՈՅ

(ՏԵՏՐԱԿ Բ.)

1866

ԹԻՖԼԻԶ

10
522

TA N 27

ԱՅՐԱԲԵՆԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

աշխատասիրուքիւն

ՀԱՅ ԱՇՍԿԵՐՏԱՅ ԳԻՄՆԱԶԻԱԻՆ ԹԻՖԼԻՉՈՅ

(ՏԵՏՐԱԿ Բ.)

1866.

Թ Ի Ֆ Լ Ի Զ :

Ի ՀԱՅ ՏՊԱՐԱՆԻ Զ. ԷՋՏԻԱՃԵԱՆՑ ԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ:

AT

Handwritten initials

Handwritten number 177

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ

1866 года Января 5-го дня. Тифлисъ.

Ценсоръ И. Кайтмазовъ.

Արրեկարան Հայերէն:

ԴԱՍ 1.

ա . բ . գ . դ . ե . զ .

ԴԱՍ 2.

է . ը . թ . ժ . ի . լ .

ԴԱՍ 3.

խ . ծ . հ . չ . ձ . ղ .

Handwritten blue ink: 546 / 63

ԴԱՍ 4.

ճ . մ . յ . ն . շ . ո .

ԴԱՍ 5.

չ . սլ . ջ . ու . ս . վ .

ԴԱՍ 6.

տ . ր . ց . ւ . փ . ք . օ . ֆ .

ԴԱՍ 7.

ա . բ . գ . դ . ե . զ . է . ը . թ .

ժ . ի . լ . խ . ծ . հ . ճ . ձ . ղ

մ . յ . ն . շ . ո . չ . սլ . ջ . ու . ս . վ .

տ . ր . ց . ւ . փ . ք . օ . ֆ .

ԴԱՍ 8.

զ . ի . թ . խ . օ . մ . շ . է . գ . ճ .

ս . յ . փ . ա . ց . ե . հ . ո . ֆ . լ .

տ . ղ . ձ . բ . ծ . ը . վ . դ . ու . ժ .

ք . ջ . ւ . զ . հ . սլ . ն :

ԴԱՍ 9.

խ . ի . ա . տ . ու . ւ . ե . է . յ . ց . բ . ր .

հ . ճ . ը . լ . զ . վ :

ԴԱՍ 10.

ես . սա . չէ . օձ . դա . էր .

ԴԱՍ 11.

նա . թէ . հա . էդ . ալ . ով .

ԴԱՍ 12.

մի . լա . աղ . թի . էծ . սա . ախ .

ԴԱՍ 13.

ան . ձի . հա . օհ . եղ . օղ . առ .

ԴԱՍ 14.

էս . ահ . եղ . ախ . օր . էն . որ .

ԴԱՍ 15.

աւ . եւ . ու . իւ . եա . եօ . այ . ոյ .

ԴԱՍ 16.

Ա . Բ . Գ . Դ . Ե . Զ . Է . Ը .
 Թ . Ժ . Ի . Լ . Խ . Ծ . Կ . Ն .
 Զ . Ղ . Ճ . Մ . Յ . Ն . Շ . Ո .
 Զ . Պ . Զ . Ռ . Ս . Վ . Տ . Ր .
 Յ . Ի . Փ . Ք . Օ . Ֆ .

ԴԱՍ 17.

Դու . Ու . Զու . Ուր . Կամ . Զոր .
 Տես . Յախ . Ե :

ԴԱՍ 18.

Ես կամ . Դու կաս . Յախ կայ . Տես
 ձու կայ . Ես եւ նա :

ԴԱՍ 19.

Զոր ցախ կայ . Ուր է նա . Տես ուր է
 ձին . Դու եւ նա :

ԴԱՍ 20.

Բաղ . Հաւ . Այս . Մեր . Տեղ . Խաչ .
 Կաթ . Ծառ . Կով . Ծխո . Հայ .
 Գնա . Զէ . Ինչ .

ԴԱՍ 21.

Էս տեղ խաչ կայ : Տես էն հայ է : Ուր
 է ծառ : Բաղ , հաւ կամ ծխո էս տեղ
 կայ : Դու գնա , տես կայ :

ԴԱՍ 22.

Մեր տեղ կաթ կայ . էս տեղ կայ . չէ :
 Ինչ կայ էս տեղ , գնա եւ տես : Էս
 տեղ կայ կով , հայ , կաթ , բաղ , հաւ , ձու :

ԴԱՍ 23.

Աչք . Քոռ . Խաղ . Սեւ . Թող . Սոխ .
 Ժամ . Զոկ . Ծեր . Հայ . Նոր . Հին .
 Բեր :

ԴԱՍ 24.

Էն տեղ մէկ ծեր Հայ կայ . ուր է , թող
 գայ : Գնա հայ , կաթ , նոր ձու , եղ ,
 սեր , սոխ եւ աղ-բեր : Սեւ եւ քոռ ուլ :
 Գնա ջոկ հին միս բեր : Գնա ժամ եւ
 տես ծեր Հայն էն տեղ է :

ԴԱՍ 25.

Ես Լաւ Հայ եմ : Հայն լաւ աղգ է :

Մենք էլ Հայ ենք : Վաղ Հայն մեծ
ազգ էր : Էս տեղ քաջ Հայք շատ կան :

Էն տեղ էլ կան : Էդ լաւ բան է :

ԴԱՍ 26.

Վարդ. Քինթ. Չորս. Տանձ. Մարդ.
Ծուն. Չայն. Չուր. Չուկ. Դեղձ. Մէկ
Հատ :

ԴԱՍ 27.

Էն տեղ չորս հատ ձուկ կայ, վեց կով,
հինգ էլ բազ : Քսան մարդ գնաց ժամ :
Ես ու դուն էլ գնանք ժամ : Մեղ վրայ
մէկ քինթ, ջուխտ ոտք և ջուխտ ձեռք
կայ : Էդ քս ձայնն է. չէ :

ԴԱՍ 28.

Բայց. Գերք. Տուն. Քոյր. Չեք.
Դեղ. Գորտ. Դաշտ. Թուկ. Դեղձ.
Թանգ. Լոյս. Խեղք. Խուկ. Հայր.
Չին. Մայր. Մութ :

ԴԱՍ 29.

Նա իմ հայրն է : Կանք քեզ գեղձ տամ.

Էն մարդը խուկ է : Դուրսը ձիւն կայ.
Հիմայ մութն է. չէ լաւ լոյս է : Թու-
զը թանգ է : Էն դաշտում գեղ կայ.
Էն տեղ մէկ քաջ Հայ կայ, նա լաւ թուր
ու-նէ :

ԴԱՍ 30.

Ուղտ . տաք . փէտ . թուղթ . սուրբ .
խոտ . ցուրտ . ես ու-նիմ . դու ու-նի.
նա ու-նէ, տա-սը, թութ, խօսք, մեղր,
Հայկ, մոմ, վա-ռած :

ԴԱՍ 31.

Էս օր տաք օր է : Չէ ցուրտ է : Բաս
զը-նանք սուն : Բայց տա-նը մոմ չը-
կայ վա-ռած, դու զը-նա՛ եւ վա-ռէ :
Էն տեղ մութն է, էս տեղ լոյս է : Թէ
ցուրտ է զը-նա՛ փէտ վա-ռէ : Իմ գիր-
քս թըղ-թից է : Ես մէկ լաւ գիրք ու-
նիմ : Նրա թուղ-թը շատ սպի-տակ է :

ԴԱՍ 32.

Ճանձ կը-տամ. փե-թակ. դար-սել.

ու-տել . քաղ-ցըր . շա-քար . ճար-խալ .
 Կ-փել . դառ-նամ . իս-տուկ . վա-ռել .
 տե-սակ . ա-նուն . ծա-ղիկ . թող :

Դ Ա Ս 33 .

Մէկ տե-սակ ճանճ կայ, ա-նունն է
 մե-ղրի ճանճ : **Ե**ր որ ընում է, մեր
 տա-նը ճան-ճիր շատ են մօտ ըլում, ու
 մեզ վրայ նըս-տում են . մենք էլ քը-
 շում ենք մեզ-նից : Բայց մեղ-րի ճան-
 ճը մեր տա-նը չը-կայ : **Մ**եղ-րի ճան-
 ճի հա-մար բա-ղու-մը չի-նած է մէկ
 ծած-կոց, էդ ծած-կո-ցի տա-կը դար-

ած են փե-թակ-ներ , դը-րանց մէջ
 կե-նում են մեղ-րի ճան-ճե-րը :

Դ Ա Ս 34 .

Էդ ճան-ճե-րին է-լի ա-տում ենք մե-
 ղու, էն-դուր որ դը-րանք մեղր են չի-
 նում : **Մ**ենք ա-մէն-քըս էլ կե-րել ենք
 մեղ-րը , դա շատ քաղ-ցըր է : **Մ**եղ-
 քը չի-նե-լու հա-մար , ճան-ճը դը-
 նում է դաշ-տը , նըս-տում է լաւ լաւ
 ծաղ-կը-նե-րի վրայ , նրանց թո-զը
 մօզ է ա-նում, բե-րում է նրան-ցից
 փե-թա-կում մեղր է չի-նում : **Յ**ե-
 այ մենք էլ էն մեղ-րը հա-նում ենք
 փե-թա-կից ու ու-տում :

Դ Ա Ս 25 .

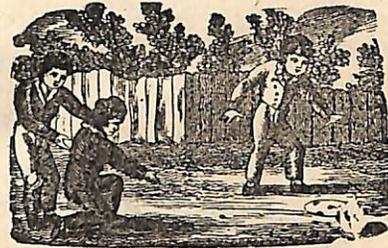
Մեղ-րը հա-մով շատ նը-ման է շա-
 քա-րին , եր-կուսն էլ քաղ-ցըր են .
 բայց շա-քա-րը չի-նում է մեզ նը-ման
 մար-դը : **Ճ**ար-խա-լից էլ հեշտ կա-րե-

լի է շաքար շի՛նեղ, է՛տուր շի՛նո՛ղը՝
պէտք է խե՛լք մարդ լի՛նի: Մա ով որ
լաւ դը՛րեւ, կար՝դաւ չէ ի՛մա՛նում,
խե՛լք չի լի՛նիլ: Ես էլ բաս շու՛տով
գիր սոր՝վեմ, որ խե՛լք մարդ դար՝
նամ:

Դ Ա Ս 26.

Խե՛լք մարդ՝կանց ա՛մէնքն էլ սի՛-
րում են: Խե՛լք մարդ՝ի՛կը, բա՛ցի
շաքա՛րը, է՛լի լաւ բա՛ներ շատ են
չի՛նում: Մաքար շի՛նե՛լու ճար՝խա՛-
լէ մեծ մեծ բաղ՝չե՛րումն են ցա՛նում:
Բաղ՝չեք շատ կան, ես էլ տե՛սել եմ,
մեր հա՛րե՛ւանն էլ ու՛նէ: Մա բաղ՝
չից սա՛ւա՛հի մէկ մեծ բաղ էլ ու՛նէ:
Ես բաղ էլ եմ տե՛սել:

115

Դ Ա Ս 37.

Բա՛ղում շատ ծա՛ռեր կան, շատ վաղ՝
ներ ու շատ ծա՛ղիկ՝ներ: Բայց բա՛-
ղից սա՛ւա՛հի մէկ էն՝պի՛սի մեծ տեղ
էլ կայ, որ տեղ է՛լի շատ ծա՛ռեր կան,
էս տե՛ղի ա՛նունն է ան՝տառ: Ա՛ն՝
տա՛ռին ա՛սում ենք է՛լի մէ՛րի:
Բա՛ղե՛րի մէջ բաղ՝ման՝չի կայ, որ
բա՛ղու՛մը ցա՛նում է դա՛նա՛զան
սեր՝մեր, տըն՝կում է լաւ լաւ ծա՛ռեր
ու ծա՛ղիկ՝ներ: Բա՛ղը չորս կող՝մից
չա՛փար ու՛նէ փը՛չե՛րից շի՛նած,
էն՝դուր հա՛մար, որ ու՛րիչ մարդ չը՛-
մրտ՝նի մէ՛ջը:

կե-նում են գէ-լեր, 'ար-ջեր, ա-ղուէս-
ներ. էն-դուր հա-մար մար-դիկ ան-
տառ-նե-րում թո-փե-րով են ման-
գա-լիս:

Մ13

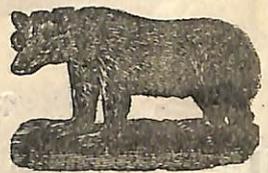

Դ Ա Ս 38.

Բա-ղե-րի մէջ ջը-րի արխ է գա-լիս
եւ էն-դու-րով բա-ղը ջըր-վում է:
Բաղ-ման-չին գի-տէ, թէ երբ սէտք
է ջը-րէ բա-ղը: Չը-մե-ռը բա-ղե-
րը չեն ջը-րում: Ան-տա-ռի մէջ բաղ-
ման-չի չը-կայ: Էն տեղ ոչ ցա-նում
են եւ ոչ տըն-կում: Ան-տա-ռի մէջ
լաւ մըր-գեր չը-կայ: Ան-տա-ռի մէջ

~~16~~

Մ17

ՄԵ

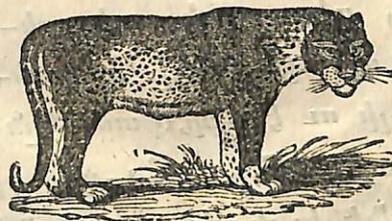
ՄԵ.

Դ Ա Ս 39.

Սն-տա-ռի մէջ կե-նում են գոր-ծը-պան-ներ, ո-րոնք փե-տը է-րում են եւ շի-նում գոր-ծի: Գոր-ծուն

ա-տում ենք է-լի ա-ծուխ: գոր-ծին մուխ չու-նէ: Չը-մե-ռը, երբ որ ձիւն է գա-լիս, ցուրտ է ըլ-նում, էդ ժա-մա-նա-կը պէտք է տա-նը կրակ վա-ռել, թէ չէ կը-մըր-սենք: Գե-ղը-ցի-քը գի-տեն, որ մեզ փէտ է հար-կա-ւոր, էն-գուր հա-մար էլ գը-նում են ան-տա-ռը, փէտ են կը-տըր-տում եւ բե-րում են քա-ղա-քը: Մենք էլ գը-նում ենք առ-նում, ու սէ-լե-րով բե-րում ենք տուն: Փէ-տը սէ-լի-ցը վեր-են ա-ծում մեր տան ա-ռա-ջը ու մենք կո-տըր-տել ենք տա-լիս ու է-րում:

Դ Ա Ս 40.

Անտառ-նե-րի մօտ կան դաշտեր, որոնց վըրայ ցանած է ցորեն, գարի եւ ուրիշ սերմեր: Ին դաշտը, որի վըրայ ցանած է ցորեն կամ գարի, ասվում է արտ: Գեղը-ցի-քը ցանում են ցորենը, մէկ գարնան ժամանակը, մէկ էլ աշնան ժամանակը: Սերմե-րը ցանելուց առաջ, գեղը-ցիք գետի-նը վարում են գութանով: գետի-նը շուռ են տալի ու էն-պէս տակըն ու վըրայ են անում, որ հողը դիւրի վըրը-վում է եւ փափկանում է: Գե-

ղը-ցին սերմե-րը ցանելուց յետոյ, ջըրում է արտը: Յորենը հասնում է առմառը: Հասած ցորենը գեղը-ցիք կրտում են մանգաղով եւ խուր-ձեր են կապում: Յետոյ սէլով խուր-ձե-րը տանում են իրանց բազը եւ դի-զում են տեղ տեղ:

Դ Ա Ս 41.

Երբ որ խուր-ձե-րը լաւ չորանում են, գեղը-ցիք փըռում են էն-դոնք կալի վրայ եւ կասում են: Կամ եզնե-րով են կասում եւ կամ ձի-անե-

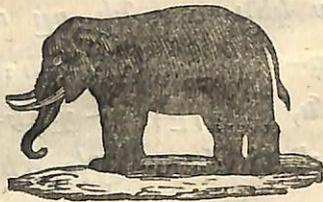
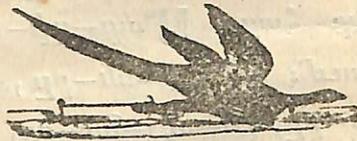
բով: Երբ որ կա-սե-լը սլըր-ծը-նում
են, դար-մա-նը քա-մու են տա-լիս:
Յո-րե-նը շոկ է մտա ըլ-նում եւ դար-
մա-նը շոկ: Յե-տոյ ցո-րե-նը ա-ծում
են ջը-վալ-նե-րը, եւ դար-մա-նը տա-
նում են դար-մա-նա-տուն: Գար-մա-
նը ու-տեց-նում են ձի-ա-նե-րուն եւ
տա-ւար-նե-րին, բայց ցո-րե-նը ջը-
վալ-նե-րով դար-տում են սէ-լե-րը եւ
տա-նում են ջա-ղա-ցը: Չա-ղա-ցու-
մը ա-ղում են ցո-րե-նը: Յո-րե-նը
ա-ղա-լուց յե-տոյ դառ-նում է ա-լիւր:
Գե-ղը-ցիք ա-լիւ-րը, ո-րը տա-նում
են ի-րանց գե-ղե-րը եւ ա-ւե-լըր-դը
ծա-խում են քա-ղա-քում:

26

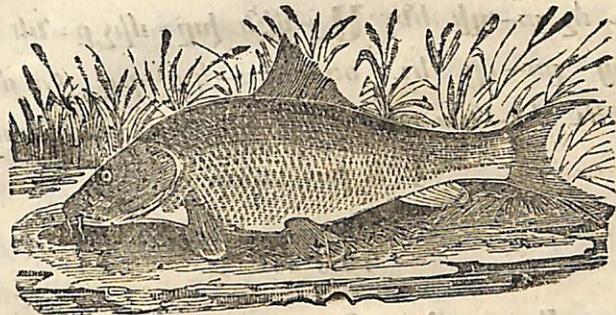
Քա-ղա-քա-ցի-քը առ-նում են ա-
լիւ-րը, տա-նում են ի-րանց տուն:
Ա-լիւ-րը մա-ղում են մա-ղով: Մա-
ղի տա-կը անց է կե-նում իս-տակ ա-
լիւ-րը եւ թե-փը կե-նում է մա-ղի ե-
րե-սին: Յե-տոյ ա-լիւ-րի վրայ ա-
ծում են ջուր, խը-մոր են շի-նում:
Խը-մո-րը կամ ու-ղար-կում են փո-
ռը, եւ կամ տա-նը թոն-դրումն են թը-
խում: Թը-խած խը-մո-րին ա-սում
ենք հաց: Մար-դի-կը հաց են ու-
տում: Չի-ա-նե-րը, եզ-նե-րը, կո-
վե-րը, գո-մէշ-նե-րը, ուղ-տա-նե-րը,
ոչ-խար-նե-րը, գառ-նե-րը, է-չե-
րը, ջո-րի-քը, պախ-րէ-քը եւ է-լի
չաա կեն-դա-նի-քը ու-տում են խոտ,
դար-ման եւ գա-րի: Եու-նը, կա-
տուն, գէ-լը, ա-ղուէ-սը, ար-ջը ու-
տում են միս: Ծի-ծեռ-նա-կը, ծի-

տը , աղու-նա-կը , բաղը , հա-ւը ,
 հըն-դու-հա-ւը ու-տում են կո-րեկ ,
 գա-րի եւ ու-րիշ հա-տիկ-ներ :

Մեր խը-մե-լու ջու-րը բե-րում ենք
 աղ-բիւր-նե-րից կամ գե-տե-րից :
 Էն պըս-տիկ ջը-րե-րը, ո-րոնք դուրս
 են գա-լիս գետ-նից եւ բա-րակ գը-
 նում են դաշ-տե-րի վրայ, աւ-վում են
 աղ-բիւր : Ա-մէն աղ-բիւ-րի ջու-րը
 չի խըմ-ուի : Մեծ աղ-բիւ-րին ա-սում
 ենք գետ : Ես գի-տեմ մէկ քա-նի գե-
 տե-րի ա-նուն-ներ : Քու-ռը , Ա-
 րաք-սը , Չան-գին , Ար-փաշայն եւ
 Է-լի շա-տե-րը Հա-յոց աշ-խարհ-քի
 գե-տերն են : Հա-յոց աշ-խարհ-քը ա-
 մէն աշ-խարհք-նե-րից լան է : Մեր աշ-
 խարհ-քու-մը կան մէկ քա-նի ծո-վեր-
 նը-րան-ցից մէ-կի ա-նունն է Սե-լա-
 նայ ծով կամ Գոգ-չայ : Սե-լա-նայ ծո-
 վի պէս պըս-տիկ ծո-վե-րուն, ա-սում
 ենք լիճ կամ գոլ : Չան-գի գե-տը դուրս
 է գա-լի Սե-լա-նայ ծո-վից : Գե-տե-

ըր գիշեր ցե-րեկ ան-պա-կաս գա-
լիս են : Բայց ո՞ր-տե-ղից են գա-լիս :
Ես հար-ցը-րի իմ պա-տուե-լի վար-
ժա-պե-տին : Նա ինձ ա-սաւ, թէ բար-
ձրը սա-րե-րի վրայ է-լած սա-ռու-ցը
եւ ձիւ-նը հալ-վում է եւ դառ-նում է
ջուր : Ես ջը-րե-րը ա-ռաջ պըս-տիկ
աղ-բիւ-րի պէս վա-զում են սա-րե-
րից, յե-տոյ մէ-կըս-մէ-կու մէջ խառ-
նը-վում են եւ քիչ քիչ աղ-բիւ-րը մե-
ծա-նում է եւ դառ-նում է գետ :

Դ.Ա.Ս 44.

Գե-տե-րի մէջ կան զա-նա-զան ձրկ-
ներ : Մեծ ձրկ-ներ էլ կան, փո-քըր
ձրկ-ներ էլ : Ծովն էլ և լիճն էլ մէկ
տեղ կանգ-նած են, գե-տե-րի պէս
չեն դը-նում մէկ տե-ղից միւս տեղ :
Ծո-վի եւ լը-ձի ջու-րը մենք չենք խը-
մում, էն-դուր հա-մար որ կամ շատ ա-
ղի է, և կամ շատ հո-տած է : Բայց
աղ-բիւր-նե-րի եւ գե-տե-րի ջը-րե-
րը ա-նուշ համ ու-նին, ոչ հո-տած են

եւ ոչ ա-ղի են: Ա-մէն խը-միչք-նե-
րից լա-ւը եւ օգ-տա-կա-րը ջուրն
է եւ մա-նա-ւանդ էն ջու-րը, որ պարզ
է և խ-տակ:

ԳՕՍ 45.

Խը-մե-լու հա-մար մենք ջը-րից սա-
ւա-հի գործ ենք ա-ծում գի-նի: Իմ
հայ-րը ինձ ա-սաց, թէ գի-նին շի-նում
են խա-ղո-ղից: Խա-ղո-ղը դուրս է գա-
լիս բա-ղե-րում: Երբ որ խա-ղո-ղը
հաս-նում է, բաղ ման-չին քա-ղում է
ճու-թե-րը: Սպի-տակ խա-ղո-ղի ճու-
թե-րը ջոկ է մօտ ա-նում, կար-միր խա-
ղո-ղի ճու-թե-րը ջոկ: Խա-ղո-ղը ա-
ծում են հըն-ձա-նի մէջ: Հըն-ձա-նը
մէկ եր-կար ու խո-րը նաւ է, որը որ
ղը-րած է մա-ռա-նի մէջ: Մա-ռա-
նու-մը հըն-ձա-նից սա-ւա-հի կան կա-
րաս-ներ, ո-րոնք թա-ղած են հո-ղի մէջ:

Բաղ-ման-չին, երբ որ խա-ղո-ղը ա-
ծում է հըն-ձա-նը, ի-րա ոտ-նե-րը
լաւ լը-ւա-նում է կանգ-նում է հըն-
ձա-նի մէջ եւ ոտ-նե-րով տը-րո-րում
է խա-ղո-ղի ճու-թե-րը: Երբ որ ճու-
թե-րը լաւ քամ-ւում են, բաղ-ման-
չին հըն-ձա-նից ներ-քեւ է գա-լիս:
Հըն-ձա-նը ու-նէ մէկ պրս-տիկ ծակ,
ո-րի մի-ջո-վը անց է կե-նում խա-
ղո-ղի ջու-րը եւ թափ-վում է կա-րա-
սը: Ին-պէս կա-րաս-ներ կան, ո-րոնց
մէջ մրտ-նում է եր-կու հա-րիւր եւ
ե-րեք հա-րիւր թուն-գի գի-նի: Խա-
ղո-ղի ջու-րը, որ մօտ է ընում կա-
րա-սի մէջ, ա-նու-նը է մա-ճառ: Երբ որ
մէկ ա-մի-սը անց է կե-նում, մա-ճա-
րը դառ-նում է գի-նի: Եթէ ու-զում
են կար-միր գի-նի շի-նել, սպի-տակ
գի-նու մէջ կա-րաս-նե-րում յա-ծում
են կար-միր պը-տուղ, ո-րով սպի-տակ

գի-նին կար-մը-րում է և դառ-նում է
կար-միր գի-նի:

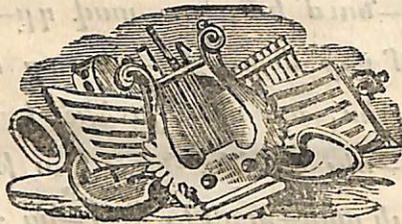

ԴԱՍ 46.

Ա. ա-ա-ւօ-տը, երբ որ լու-սա-նում է,
եր-կըն-քու-մը ե-րե-ւում է ա-րե-
գա-կը: Բայց ամ-պոտ օ-րը ա-րե-գա-
կը չէ ե-րե-ւում: **Ա.** մա-ռը, երբ որ եր-
կին-քը ամ-պում է, գա-լիս է անձ-րեւ:
Ե. թէ անձ-րե-ւը շատ մեծ է ըլ-նում,
նը-րան ա-սում ենք ո-ղող կամ հե-ղեղ:

Ա. մա-ռը ան-ձրե-ւի ժա-մա-նա-կը
ամ-պը գո-ռում է եւ պէժ-պը-ծի է
տա-լիս: **Է.** ն ժա-մա-նա-կը ես շատ
վա-խե-նում եմ, շու-տով գը-նում եմ,
տուն իմ մօր մօտ: **Չ.** մե-ռը ան-ձրեւ
չէ գա-լիս, այլ մի-այն ձին է գա-լիս:
Ե. ս տե-սել եմ ձի-նը: **Է.** ս թըղ-թից
ա-ւե-լի սպի-տակ է: **Չ.** ի-նը շատ սա-
ռն է: **Չ.** ի-նը, երբ որ հալ-վում է,
դառ-նում է ջուր եւ բու-չե-քու-մը շատ
ցեխ է ըլ-նում: **Ա.** մառ-ւան ցե-խը
շու-տով է ցա-մա-քում, բայց ձը-մեռ-
ւա-նը ոչ. էն-դուր հա-մար որ ա-մա-
ռը չոգ է եւ ձը-մե-ռը ցուրտ է **Ե.** բը
որ լու-սա-նում է, մեր տա-նը ա-մէն-
քը վեր են կե-նում գո-ղին-քից, ես էլ
շու-տով վար-թում եմ ու գո-ղեն-քի-
ցըս վեր եմ թըռ-չում: **Ի.** մ հայ-րը ա-
սաց, շատ եր-կար քը-նե-լը ա-ռող-
ջու-թեան հա-մար շատ վը-նաա է: **Է.** ս

տուր հա՛մար էլ ես դեռ ա՛րե՛գա՛
կը չը՛գուրս ե՛կած վեր եմ կե՛նում :

Դ Ա Ս 47.

Գո՛ղինքիցըս որ վեր եմ կե՛նում
թէ չէ , շու՛տով ե՛րե՛սըս լը՛ւա՛նում
եմ : Ե՛րը՛սըս լը՛ւա՛նա՛լու
ժա՛մա՛նա՛կը , քին՛թըս սըր՛բում
եմ , ա՛կանջ՛նե՛րըս իս՛տա՛կում եմ ,
յե՛տոյ մա՛զե՛րըս թըր՛ջում : Ե՛րե՛ս
սըս լը՛ուա՛նա՛լուց յե՛տոյ , ե՛րե՛ս
սըր՛բի՛չով սըր՛բում եմ ե՛րե՛սըս եւ
ձեռ՛նե՛րըս : Թըր՛ջած մա՛զե՛րըս
սանդ՛րում եմ , քան՛նի որ թ.աց է : Յե՛

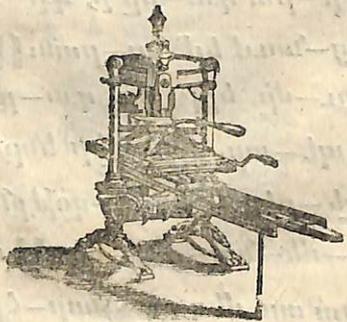
տոյ հազ՛նում եմ շո՛րե՛րըս , բայց հազ՛
նե՛լուց ա՛ռաջ թա՛կն եմ տա՛լի , որ վրէ՛ն
նրս՛տած թո՛ղը վեր գայ : Երբ որ շո՛
րե՛րըս հա՛գայ սըր՛ծայ , գը՛նում եմ
սրտ՛կե՛րի ա՛ռա՛ջը եւ ա՛ղթ.ք եմ
ա՛նում : Ի՛մ սի՛րե՛լի մայ՛րը էս ա՛
ղթ՛քը սոր՛վե՛ցրուց ինձ : Ա՛ռաջ ա՛
սում եմ , ե՛րե՛սըս իսա՛չա՛կըն՛քե՛լով :
« Յա՛նուն Հօր եւ Որդ՛ւոյ եւ Հոգ՛ւոյն
Սըր՛բոյ ա՛մէն , » : Է՛ս խօս՛քե՛րը . ե՛
րեք ան՛գամ ա՛սե՛լուց յե՛տոյ , ա՛սում
եմ : « Հայր մեր որ յեր՛կի՛նըս ես . սուրբ
ե՛ղի՛ցի ա՛նուն քո : Ե՛կես՛ցէ ար՛
քա՛յու՛թի՛ն քո , ե՛ղի՛ցին կամք քո ,
որ՛պէս յեր՛կի՛նըս եւ յեր՛կրի : Չհայ
մեր հա՛նա՛պա՛սըրդ տուր մեզ այ՛սօր
եւ թող մեզ ըզ՛պար՛տիս մեր , որ՛պէս
եւ մեք թո՛ղումք մե՛րոց պար՛տա՛պա՛
նաց : Եւ մի տա՛նիր ըզ՛մեզ ի փոր՛
ձու՛թի՛ն , այլ փըր՛կես՛ ըզ՛մեզ ի չա՛

րէ: Չի.քո է ար-քա-յու-թիւն և զօ-րու-
թիւն և յիսոք յա-ւի-տեա-նըս ա-մէն:,,
Իմ մայ-րը ինձ ա-սաց թէ էս ա-ղօթ-
քի ա-նու-նըն է Տէ-րու-նա-կան ա-
ղօթք: Էս ա-ղօթ-քը սոր-վե-ցրել է
մարդ-կանց Յի-սուս Քրիս-տո-սը, ո-
րը որ մեր Ստեղ-ծողն է: Եւ ստեղ-
ծել է ինձ, իմ հօ-րը, իմ մօ-րը, իմ եղ-
բայ-նե-րին, իմ քոյ-րե-րին, իմ ըն-
կեր-նե-րին եւ սաղ աշ-խարհ-քը:

Երբ որ ա-ղօթ-քը վեր-ջաց-նում եմ,
ե-րեք ան-գամ ծու-նըր եմ դը-նում .
յե-տոյ գը-նում եմ իմ մօր մօտ, ա-սում
եմ նը-րան. ,, բա-րի լոյս իմ սի-րե-լի
մայր ,, եւ ձեռ-քը համ-բու-րում եմ:
Յե-տոյ քիչ հաց ու պա-նիր եմ ու-տում,
գըր-քե-րըս դար-սում եմ հաբ-գէն, ու
շու-տով գը-նում եմ ու-սում-նա-րան:
Իմ պըս-տիկ եղ-բայրն էլ գա-լիս է ինձ
հետ: Ես իմ եղ-բօ-րը շատ սի-րում եմ:
Ես եւ նա մէկ հօր ու մօր որ-դիք ենք,
բաս ո՞նց չենք սի-րի մէ-կըս-մէ-կու:
Ե-թէ նա ի-րա դա-սը չէ գի-տե-նում,
ես սոր-վեց-նում եմ նը-րան: Ու-սում-
նա-րա-նու-մը երբ որ գա-լիս է մեր
վար-ժա-պե-տը, մենք վեր ենք կե-նում
մեր տե-ղե-րից և էս ա-ղօթքն ենք ա-
սում " Ա-մե-նա-բա-րի Աստ-ուած
ա-ռա-քեա՛ առ մեզ ըզ-նոր-հըս Հոգ-

տոյդ Սըր-բոյ, ի մա-տա-կա-րա-քրել
 եւ ի կազ-դու-րել ըզ-զօ-րու-թիւ-նքս
 հոգ-ւոց մե-րոց: Որ-պէս զի մեք հե-
 տե-ւե-լով ուս-մանց ա-ւան-դե-լոց
 մեզ, զար-գաս-ցուք Քեզ Ստեղ-ծո-
 ղիդ մե-րում 'ի փա-ռքս եւ 'ի մը-խի-
 թա-րու-թիւն ծը-նո-ղաց մե-րոց եւ
 յօ-գուտ Ե-կե-ղե-ցւոյ եւ Հսյ-րե-
 նեաց,): Ս-ղօթ-քը ա-սում ենք մենք
 հեր-թով. մէկ օր ես եմ՝ ա-սում, միւս
 օր իմ ըն-կե-րը, յե-տոյ միւ-սը եւ յե-
 տոյ ու-րիշ-նե-րը:

Ս-ղօթք ա-սե-լուց յե-տոյ նըս-տում
 ենք մեր տե-ղե-րը հան-դարտ: Ինչ
 որ ա-սում է իմ պա-տուե-լի վար-
 ժա-պե-տը, ես ու-չա-դրու-թիւ-նով
 ա-կանջ եմ ա-նում: Նա լաւ լաւ պատ-
 մու-թիւն-ներ է ա-սում մեզ, ես նը-
 րան սի-րում եմ եւ պա-տիւ եմ տա-լիս:
 Եթէ իմ վար-ժա-պե-տին սես-նում
 եմ քու-չու-մը, ես գը-դա-կըս վեր եմ
 կալ-նում եւ գը-լուխ եմ տա-լիս: Ես
 էն ժա-մա-նա-կըն եմ պա-տաս-խան
 տա-լիս իմ վար-ժա-պե-տին, երբ որ
 նա ինձ է հար-ցը-նում: Բայց եթէ նա
 հար-ցը-նում է իմ ըն-կեր-նե-րին, ես
 հան-դարտ նըս-տած եմ իմ տե-ղը եւ
 լը-սում եմ: Ս-ուանց իմ վար-ժա-
 պե-տի հրա-մա-նը, դուրս չեմ գը-նուս:
 Երբ որ ու-զում եմ դուրս գը-նալ ջուր
 խը-մե-լու, վար-ժա-պե-տի-ցըս հրա-

ման եմ վեր կալ-նում եւ յե-տոյ դուքս
 գը-նում: Գուր-սը շատ ժա-մա-նակ
 չեմ մը-նում, կա-րե-լի է գուր-սը է-լած
 ժա-մա-նա-կը, վար-ժա-պե-տը մէկ
 հար-կա-ւոր բան ա-սէ: Էն-դուր հա-
 մար շու-տով գը-նում եմ եւ նըս-տում
 իմ տե-ղը: Ե-թէ իմ վար-ժա-պե-տը
 ա-սում է մէկ մար-դու, կամ ծո-վի,
 կամ գե-տի եւ կամ քա-ղա-քի ա-նուն ,
 ես չը-մա-ռա-նա-լու հա-մար գը-րում
 եմ էն ա-նուն-նե-րը մէկ փո-րոր տետ-
 րա-կում, որ ու-մէն օր տա-նում եմ ու-
 սում-նա-րա-նը: Ե-թէ մէկ ու-րիշ
 մարդ գա-լիս է մեր ու-սում-նա-րա-
 նը, մենք ա-մէն-քըս վէր ենք կե-նում,
 եւ մին-չև է-կոծ մար-դը մեզ հրա-
 ման չը-տայ նըս-տե-լու, մենք չենք նըս-
 տում: Գա-լի ժա-մա-նա-կը ես չեմ
 հօ-սում իմ ըն-կեր-նե-րի հետ եւ ոչ
 ծի-ծա-ղում եմ: Ես գի-տեմ որ սոր-
 վե-լը ի-րա ժա-մա-նակն ու-նէ եւ խա-
 ղա-լը ի-րա ժա-մա-նա-կը:

ԳՍՍ 49.

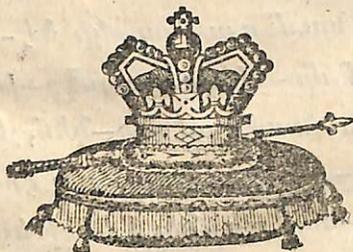
Երբ որ պըր-ծը-նում ենք կար-դա-լը,
 մենք վեր ենք կե-նում եւ ա-սում ենք էս
 ա-ղօթ-քը: ,, Գո-հա-նամք ըզ-քէն Ա-
 րա-րիշ, զի ար-ժա-նի ա-րա-րուր ըզ-
 մեզ շնոր-հաց քոց ըն-դու-նե-լու-թեան
 ուս-մա-նըս: Օրհ-նեա՛ ըզ-մե-ծա-ւո-
 րըս, ըզ-ծը-նո-ղըս եւ զու-սու-ցի-չըս
 մեր, որք ա-ռաջ-նոր-դեն մեզ ի գի-
 տու-թիւն բա-րու-թեան, եւ տուր մեզ
 ըզկա-րո-ղու-թիւն ի շա-րու-նա-կու-
 թիւն ուս-մա-նըս այ-սո-րիկ: Ե-տոյ
 վար-ժա-պե-տը ար-ձա-կում է մեզ:
 Իմ եւ իմ եղ-բօր գըր-քե-րը դար-սում
 եմ հաբ-գէն եւ մի-ա-սին գը-նում ենք

տուն : Տուն որ հաս-նում ենք, ճա-շի
 ժա-մա-նա-կըն է ըլ-նում : Սե-ղա-նի
 վը-րայ նրա-սում են իմ հայ-րը, իմ մայ-
 րը, իմ մեծ եղ-բայր-նե-րը և քու-րե-
 րը. գը-նում ենք, նրա-տում մեր տե-ղե-
 րը : Հաց ու-տե-լուց ա-ռաջ ա-սում
 եմ ես էս ա-ղօթ-քը : „Աչք ա-մե-նե-
 ցուն 'ի քեզ Տէր յու-սան և դու տաս նո-
 ցա կե-րա-կուր ի ժա-մու : Բա-նաս
 ըզ-ձե-ռն քո, եւ լը-ցու-ցա-նես զա-
 մե-նե-սեան քաղց-րու-թեամբ կա-մօք
 քովք : Ճա-շա-կես-ցո՛ւք խա-ղա-ղու-
 թեամբ, օրհ-նեալ է Տէր ի պար-գե-
 ւրս իւր ա-մէն, :”

Ու-տե-լու ժա-մա-նա-կը հա-ցը ալ-
 ոէք-նե-րով չեմ կը-ծում, այլ ձեռ-նե-
 րով կամ դա-նա-կով եմ կըտ-րում :
 Ար-բա-կու-րը ե-թէ շատ տաք է ըլ-
 նում, ես չեմ փը-չում նը-րա վը-րայ,
 էն-դուր որ կա-րե-լի է փը-չե-լու ժա-

ճա-նա-կը թու-քըս ընկ-նի մէ-ջը : Ար-
 րա-կու-րը ես ձեռ-նե-րով չեմ ու-տում
 այլ գը-դա-լով, չան-գա-լով եւ դա-
 նա-կով : Ու-տե-լու ժա-մա-նա-կը
 մեծ մեծ թի-քէք չեմ դը-նում բե-րա-
 նրս, էն-դուր որ թը-չե-րըս կը-ուռ-
 չին եւ դըժ-լա-րու-թիւ-նով կը-ծա-
 մեմ թի-քէն : Մին-չև մէկ թի-քէն չեմ
 կուլ տու-լի, ու-րիշ թի-քայ չեմ դը-նում
 բե-րա-նրս, եւ ու-տե-լու ժա-մա-նա-
 կը էն-պէս եմ ծա-մում, որ ո-չով չէ ի-
 մա-նում իմ ծա-մե-լու ձայ-նը : Թէ
 մի-սը եւ թէ ու-րիշ բա-նը չեմ թա-
 թա-խում ա-ղա-մա-նի մէջ : Ա-ղը վեր
 եմ առ-նում դա-նա-կի ծէ-րով եւ ա-
 ծում եմ մը-սի վը-րայ : Ե-թէ բե-րա-
 նի-ցըս բան պէտք է հա-նեմ, չեմ դէն գը-
 ցում սե-ղա-նի վրայ, այլ էն-պէս կա-
 մաց կա-մաց դը-նում եմ թեփ-շու վրայ
 որ ո-չով չէ ի-մա-նում և ոչ տես-նում :

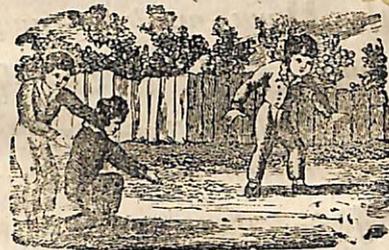
Պռոշ-նե-րըս և ձեռ-նե-րըս լեզ-ւով
 կամ ձեռ-նե-րով և կամ սուփ-րով չեմ
 սըր-բում. շատ ա-մօթ է էս բա-նը :
 Չան-գա-լի ծէ-րով չեմ քրչ-փո-րում
 ակ-ռէ-ք-նե-րըս , գի-տեմ էս բա-նը
 ինձ վը-նաս է : Ակ-ռէ-ք-նե-րըս կը-
 ցա-ւին և լըն-տեր-քըս կը ար-նոտ-
 ւին : Թէ խը-մե-լուց ա-ռաջ եւ թէ խը-
 մելուց յե-տոյ , բե-րա-նըս սըր-բում
 եմ եւ ե-թէ բե-րա-նու-մըս բան կայ,
 գի-նին չեմ խը-մում : Են-պէս ըզ-գու-
 չը-թիւ-նով եմ խը-մում, որ գի-նին
 չը-վէր-թափ-ւի չը-րե-րիս վը-րայ :

Երբոր հայ ու-տե-լը սըր-ծը-նում ենք,
 մենք վեր ենք կե-նում մեր տե-ղե-րի-
 ցը և ես ա-սում եմ էս ա-ղօթ-քը : “Տէր
 Յի-սուս լը-ցաք ի բա-րու-թեանց.քոյ :
 Տա-ցաք գո-հու-թիւն Տեա-ռըն Աս-
 տու-ծոյ մե-րոյ՝ Հօր և Արդ-ւոյ և Հոգ-
 ւոյն սըր-բոյ : Լի-ու-թիւն սե-ղա-
 նոյս ան-հատ եւ ան-նը-ուազ ա-րաս-
 ցէ Քրիս-տոս Աս-տը-ւած մեր , որ
 ըզ-մեզ կե-րակ-րեաց : Եը-մա փառք
 յա-ւի-տեա-նըս ա-մէն , : Ա-ղօթք ա-
 սե-լուց յե-տոյ , համ-բու-րում եմ իմ
 հօր եւ իմ մօր ձեռ-նե-րը , խի իմ մեծ
 եղ-բայր-նե-րին և քու-րե-րին համ-
 բու-րում եմ ե-րե-սին : Ճա-չից յե-
 տոյ ձեռ-նե-րըս իս-տակ լը-ւա-նում
 եմ , յե-տոյ զը-նում եմ հա-ղա-լու :
 Ես , իմ եղ-բայր-նե-րը եւ քու-րե-րը
 մի-ա-սին ենք իսա-ղում : Շատ շուտ շուտ

չեմ վազ-վը-զում, որ չը վէր ընկ-նեմ եւ
կամ ո--տըս չը-կոտ-րեմ եւ կամ գը-լու-
խըս: Էն-պէս տեղ չեմ խա-ղում, որ վէր
ընկ-նե-լու տեղ լի-նի: Աը-տու-րի վը-
րայ եւ գե-տի ա-փու-մը ես խ-կի չեմ
խա-ղում, այլ միշտ խա-ղում եմ մեր բա-
կու-մը: Ճա-չից յե-տոյ, մէկ սա-հաթ
խա-ղա-լուց յե-տոյ, գը-նում եմ տուն եւ
գը-րում եմ դա-սըս: Գը-րե-լու ժա-
մա-նա-կը, հան-դարտ նըս-տում եմ սե-
ղա-նի մօտ: Ե-թէ գը-րի-չըս լաւ չէ
գը-րում, ես խընդ-րում եմ իմ մեծ եղ-
բօ-րը, որ նա կըտ-րէ իմ գը-րի-չը:
Գը-րում եմ շատ կա-մաց կա-մաց, մէկ
սա-հաթ ժա-մա-նակ ու-նիմ գը-րե-
լու հա-մար եւ էն էլ մէկ ե-րես պէտք է
գը-րեմ: Երբ որ շտա-պե-լով չեմ գը-
րում վար-ժա-պե-տըս ինձ գո-վում է:
Թա-նա-քը շատ ըղ-գու-շու-թիւ-նով
եմ գործ ա-ծում, աշ-խատում եմ որ

գըր-քե-րիս վը-րայ, կամ տե-տրա-
կիս վը-րայ չը-կա-թա-ցնեմ եւ կամ
չո-րե-րըս եւ ձեռ-նե-րըս չը-կեղ-տո-
տեմ: Գը-րե-լուց յե-տոյ ժո-ղը-վում
եմ գըր-քե-րըս, դար-տում եմ հաք-գէն
և իմ եղ-բօր հետ մի-ա-սին, գը-նում
ենք ու-սում-նա-րան:

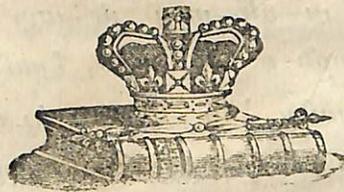
Դ Ա Ս 51.

Ճա-չից յե-տոյ մեր ու-սում-նա-րա-
նը ու-րիշ վար-ժա-պետ է գա-լիս, նա
մեզ գը-րել է սոր-վե-ցը-նում: Երբ որ
ի-րիկ-լան զան-գակ-նե-րը խը-փում
են, իմ սրտ-ւե-լի վար-ժա-պե-տը
տա-նում է մեզ ե-կե-ղե-ցի: Ապր-
գով կանգ-նեց-նում է մեզ, որ ու-րիշ

տը-դերը չը-խառ-նը-ւին մեզ հետ: Իս-
 վար-ժա-պե-տը ինձ ա-սել է, որ ե-
 կե-ղե-ցին Աս-տու-ծոյ տունն է, էս-
 դուր հա-մար էլ ես ե-կե-ղե-ցու-մը
 հան-դարտ եմ կանդ-նում, ո-չո-վի հետ
 չեմ խօ-սում եւ ոչ ծի-ծա-ղում: Աս-
 տու-ծոյ տա-նը ինչ-պէս կա-րե-լի է
 ծի-ծա-ղիլ. Աստ-ուած կը-բար-կա-
 նայ ինձ վրայ: Ե-կե-ղե-ցու-մը տէր-
 տէր-նե-րը, սար-կա-ւաղ-նե-րը եւ
 տի-րա-ցու-նե-րը ա-ղօթք են ա-նում
 մարդ-կանց հա-մար, կընդ-դե-րանց
 հա-մար եւ ե-րե-խանց հա-մար: Ինձ
 հա-մար էլ են ա-ղօթք ա-նում նը-րանք:
 Խընդ-րում են Աս-տու-ծուց, որ ա-
 մէն-քին Նա շատ կեանք ու բաղ-դա-
 ւո-րու-թիւն տայ: Ես տէր-տէր-նե-
 րին պա-տիւ եմ տա-լիս: Երբ որ նը-
 րանց տես-նում եմ ճա-նա-պար-հին,
 դը-ղա-կըս վէր եմ առ-նում և նը-րանց

ձեռ-քը համ-բու-րում եմ: Երբ որ բա-
 լըր ա-ղօթք-նե-րը վէր-ջաց-նում են
 տէր-տէր-նե-րը, ես եւ իմ եղ-բայ-ը
 գը-նում ենք տուն:

Հօ-րըս եւ մօ-րըս ձեռ-նե-րը համ-
 բու-րում եմ եւ ա-սում եմ, «ո-ղոր-մի
 Աստ-ուած», Ես իմ հօ-րը եւ իմ մօ-
 րը շատ սի-րում եմ, նը-րանք էլ են սի-
 րում ինձ: Գի-շե-րը մէկ քա-նի ան-
 գամ կար-դում եմ իմ դա-սը և փո-քըր
 եղ-բօ-րըս էլ սոր-վեց-նում եմ ի-րան
 դա-սը, ե-թէ չը-գի-տէ և կամ դըժ-
 ւա-րու-թիւ-նով է սոր-վում:

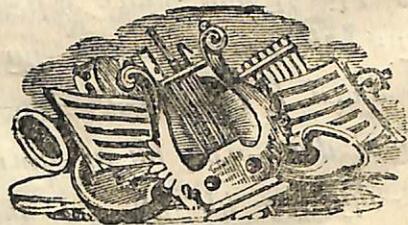
Դ Ա Ս 52.

Երբ որ ի-րիկ-նա-հա-ցը ու-տում ենք
 պըր-ծը-նում ենք, ես ա-ղօթք եմ ա-

նում: Իմ հայրը այս աղօթքը սոր-
 վեցրուց ինձ, որ ասում եմ ես քը-
 նեւուց առաջ: «Տէր Աստուած մեր՝
 դու պահեա՛ ըզմեզ ի գիշերիս յայս-
 միկ եւ յամենայն ժամամանակի:
 Ընդ սուրբ երկիրդ քո բեւեռեալ պա-
 հեա՛ ըզմիտըս եւ ըզխորհուրդքս
 մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ քե-
 պահպանեալ լիցուք յորոգայթից
 թըշնամւոյն: Եւ քեզ հանցուք զօրհ-
 նու թիւն եւ ըզփառքս Հօր եւ Որդ-
 ւոյ եւ Հոգւոյն սըրբոյ սցծըմ եւ
 միշտ յաւիտեանքս ամէն:», Իս ա-
 ղօթքը ասեւուց յետոյ, գընում
 եմ իմ հօրն ու մօր մօտ, համբուրում
 եմ նըրանց ձեռները եւ ասում եմ
 «բարի գիշեր իմ սիրելի ծընող-
 ներ», Իմ հայրըն ու մայրըն էլ համ-
 բուրում են երեսորս եւ ասում են
 «քեզ լոյս բարի մեր սիրելի գա-

աւկ», Երկու շաբթի, երեք շաբ-
 թի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի,
 ուրբաթ եւ շաբաթ ես գընում եմ
 ուսումնաբան եւ սովորում եմ իմ
 դասերը: Բայց կիրաւի օրը ու-
 սումնաբան չեմ գընում: Ին օրը
 Աստուծու օր է, էն դուր համար էլ
 ամէնքը հանգըստանում են: Ա-
 շակերտը, չէ գընում սորվելու,
 վարժապետը չէ գընում դաս տա-
 լու: Արհեստաւորները չեն գը-
 նում իրանց դուքանը, այլ կողպում
 են նըրանք իրանց դուքանները:
 Իմ հայրըն էլ կողպում է իրա դու-
 քանը: Կիրաւի օրերը իմ հայ-
 րը տանում է ինձ եկեղեցի: Ին
 օրը շատ մարդիկ են ըլնում եկե-
 ղեցու մը: Եկեղեցու մը ես միշտ
 կանգնում եմ իմ հօր առաջը: Իմ
 ընկերներին էլ, որ տեսնում եմ ե-

կե-ղե-ցու-մը , չեմ գը-նում նը-րանց
մօտ: Իմ հայ-րը ե-կե-ղե-ցու-մը ծու-
նե-կ գը-նում, ես էլ ծու-նըր եմ գը-
նում եւ իմ գի-տե-ցած ա-ղօթք-ներն
եմ ա-սում: Ե-կե-ղե-ցուց , երբ որ
դուքս եմ գա-լիս, դը-ռա-նը տես-նում
եմ աղ-քատ-ներ: Իմ հօ-րըս խընդ-
րում եմ, որ ինձ սեւ փող տայ: Է-ն սե
փո-ղը տա-լիս եմ աղ-քատ-նե-րին:
Եր-բանք շատ օրհ-նում են ինձ, եւ ես
չատ ու-րա-խա-նում եմ:

Հ Ա Յ Ո Յ Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ր Գ Ե Ր Ի Յ Գ Կ Ի

Ա Ր Ա Մ :

Մեր քաջ Հայոց զօրութիւն,)
Վեր կացէք, ասաց Արամ.)
Առաջեաւ բացէք նըշան,
Գնանք Հայ լեզուն տարածենք.

Ո՛հ Արամ, Արամ, Արամ:

Ով չըզիտէ հայերէն,
Ո՛չ ճանաչէ նա զոր էն,
Որ բանիւ Հայոց արար
Այս մեծ աշխարհ մեզ համար:

Ո՛հ Արամ, Արամ, Արամ:

Ի ծովէ մինչև ՚ի ծով
Թող խօսին Հայ բառերով.
Ներհակողին նիզակով
Յուցէք, ո՛հ, ասաց Արամ:

Ո՛հ Արամ, Արամ, Արամ:

ԵՐԿՈՒ ՔՈՅՐ.

Մեզնից շատ առաջ կար մի թագաւոր,
Հոգւով դեռ արի, զըլիով աւելոր.

Մեծ ծով էր պատել նորա աշխարհը,
Ոսկի ասացին զիտունք այն դարը:

Ունէր նա երկու մատաղհաս աղջիկ, —
Մինը խիստ ազնւղ, միւսը գեղեցիկ.
Մի օր տըգեղը ասաց միւսին՝
«Երթանք ծովն ափ, քուրիկ միասին:»

Սիրունը գընաց առաջից տըրտում.
Տգեղը ետնից, սխ պահած սըրտում.
Հագիւ թէ ծովն ափին էր հասած՝
Իր սիրուն քըրօջ գըլըրեց նա ցած:

Կանչեց կիսամեռ սիրունը ջըրից՝
— «Քուրիկ իմ, քուրիկ փըրկէ ինձ մահից.
Ես ունիմ տանը գեղեցիկ մանեակ,
Ա՛ռ, էն քեզ լինի պարգևէ ինձ կեանք:» —

«Էն առանց քեզ էլ կարող եմ ստանալ,
Ինձնից փրկութիւն դու բնաւ մի՛ յուսալ:»

— «Քուրիկ՝ թէ այդ էլ քեզ չէ բուական,
Կըտամ քեզ ոսկի պըսակ պատուական:» —

— «Քուրիկ՝ մի թողնիլ դու ինձ անտէրունջ,

քեզ սիրուն փեսաս կըտամ անտրտունջ:» —

Տգեղի սիրտը դարձել էր ժէռ քար,
Քըրօջ խնդիրքը թողեց անկատար:

Ձկնորսը ծովը ձգեց մեծ ուռկան,
Բըռնեց մարմինը սիրուն աղջըկան.
Ջըրիցը հանեց, զըրեց ափի մօտ,
Ետտ ծաղիկ ցանեց վըրէն ու շատ խոտ:

Մի աշուղ անցաւ, տեսաւ աղջըկան,
Լացեց ու առաւ, զըրեց ուսի վըան.
Տարաւ իրա տուն այդ անգին զիւտը,
Չորացուց նորա մարմնոյ զիփ հիւթը.
Գեղեցիկ տաւիղ շինեց ոսկերից,
Քաղըրածայն լարեր հիւտեց մազերից:

Երբ որ ամէն բան պատրաստեց կարգին՝
Գնաց արքունիք տաւիղը ձեռքին.
Երբ մտաւ դահլիճ շը
Տեսաւ տըգեղին փե
Բացեց բերանը՝
Հիւրերի ա

նչէ

Երբ լըսէ անխռով,
Հա աղ քոյրըս գըրօրեց ինձ ծով :»
Միւս օր լահիճք խտրոյկ շինեցին,
Մահապարտ քրտօջ մէջը գըրօրեցին.
Հուրը պըւպըւաց, աղջիկը կանչեց՝
«Իմ մեղաց համար Աստուած ինձ պատժեց :»

